

Тема 2. Образна природа художньої літератури

1. Образ як художнє узагальнення.
2. Структура образу-персонажа.
3. Особливості ліричного образу.
4. Роль домислу і вимислу у творенні художнього образу.
5. Характер. Проблеми типового.
6. Система образів у літературному творі.

Література

Основна:

1. Галич О. Вступ до літературознавства : навч. посіб. Київ : Либідь, 2010. С. 45–54.
2. Білоус П. Вступ до літературознавства : навч. посіб.. Київ : ВЦ «Академія», 2011. С. 83–103.
3. Ференц Н. Основи літературознавства : підруч. Київ : Знання, 2011. С. 91–113.
4. Іванишин В. Нариси з теорії літератури : навч. посіб. / упор. П. Іванишин. Київ : ВЦ «Академія», 2010. С. 100–117.
5. Пахаренко В. Основи теорії літератури : навч.-метод. посіб. Київ : Генеза, 2009. С. 24–27.
6. Ткаченко А. Мистецтво слова (вступ до літературознавства) : підруч. для гуманітаріїв. Київ : Правда Ярослави́чів, 1998. С. 29–43, 38, 40–45, 48–50, 52, 54, 62, 65, 70, 73, 80, 93, 139, 149, 151, 154–155, 161, 163, 168, 172, 174, 183–185, 187, 192, 196, 200, 204, 210, 213–214, 217–219, 252 264, 282–284, 289, 294, 374, 410, 431.

Додаткова:

1. Аристотель. Поетика / пер. Б. Тен. Київ : Дніпро, 1967. 84 с.

Завдання:

- З'ясуйте специфіку художнього образу Якіма Сомка (роман П. Куліша «Чорна рада»).
- Відшукайте в романі П. Куліша вигадані образи, визначте в них реальну основу, з'ясуйте роль вимислу.

Наукові студії:

- Образ і знак.
- Психолінгвістичне вчення О. Потебні про образ.

Методичні рекомендації:

Мистецтво апелює до чуттєвої сфери людини і пізнає, відображає дійсність із допомогою художніх образів. Найпоширенішими в літературі є образи-персонажі, кожен з яких має свої структурні елементи (портрет, мова, вчинки тощо). У образі поєднуються процеси типізації та індивідуалізації, а особливе в ньому виявляється як характер.

Ліричні образи розділяють за предметом зображення, джерелом відчуттів. Образи можуть бути традиційні, стереотипні, оригінальні.

Важливу роль у творенні образу виконують домисел і вимисел. Домисел увиразнює художньо осмислювану дійсність, а вимисел – результат роботи творчої думки автора. У художньому творі образи взаємодіють, формуючи певну систему. Щоб з'ясувати специфіку художнього образу виконайте завдання й на прикладі роману П. Куліша «Чорна рада» продемонструйте рівень засвоєння теоретичного матеріалу.